

Šmílův DAF	Matot-Masej	Dopravdy.cz
26. tamuz 5769 18. červenec 2009 začátek šabatu: 20:46 konec šabatu: 22:07 Ve středu je Roš chodeš Av.	 Časy z Kaluach.net východ slunce 5:13 šma jisrael do 7:08 mincha od 13:48 západ slunce 21:03 tři hvězdy 21:45	

Sidra v číslech

42. a 43. paraša v Tóře (z 54), 9. a 10. v knize Bemidbar (z 10), 17 „paršiot“, 10 otevřených, 7 zavřených, 244 vět, 2945 slov a 11425 písmen, 8 micvot, 3 příkazy a 5 zákazů.

Nejčastěji spojené sidry, jednoznačně nejdelší šabatové čtení z Tóry.

Alijot v kostce

Kohen: Moše sdělil představitelům jednotlivých kmenů zákony o slibech (NEDARIM). Jejich klíčový princip se dá ve stručnosti vyjádřit slovy, že „co člověk slíbí, to má také udělat“. Na druhou stranu nabízí Tóra několik způsobů zrušení slibu. To je, mimochodem, samostatný příkaz – HAFARAT NEDARIM. Za dívku (NAARA) ve věku 12-12 ½ let může slib zrušit její otec, ale jen v ten samý den, kdy se o slibu doslechne. Podobná práva má manžel, ale jen v záležitostech, které se ho přímo dotýkají. Další možností je HATARAT NEDARIM, kterou může v konkrétních případech provést rabin-expert nebo tříčlenný BEJT DIN. Moše vysílá Pinchase a tisíc mužů z každého kmene do války s Midjanem.

Levi: Návrat vojáků. Elazar sděluje vojákům způsob očisty ukořistěných (nekošer) nádob – tato pravidla platí dodnes a využívají se při košerování a tovlování (mikvování) nádobí. Rozdělení kořisti mezi vojáky a týl půl na půl. Vojáci z kořisti platí daň 1/500, ostatní 1/50 neboli 2%.

Šliši: Reuvenovci a Gadovci, obtěžkáni stády, si přejí usadit na východním břehu Jordánu. Moše zpočátku nesouhlasí, nakonec ale souhlasí za přesně stanovených podmínek (týkajících se zejména vojenské účasti na dobývání západního břehu).

Revii: Soupis putování pouští. 14 zastávek do vyslání špiónů a vynesení trestu, 8 zastávek v posledním roce a jen 20 zastávek při čtyřicetiletém *bloudění*, což Raši považuje za důkaz, že Bůh je milosrdný, i když trestá.

Chamiš: Příkaz vstoupit do země Izrael, dobýt ji, obsadit, rozdělit si ji (losem) a usídlit se v ní, neboli JIŠUV EREC JISRAEL. Podle Rambana je tento příkaz stále aktuální. Stanovení hranic Zaslíbené země mezi Středomořím a Jordánem. Nezdá se, že by Tóra naznačovala, že by se části EREC JISRAEL mohly stát součástí jiného státu nebo že by je bylo možné předat nepřítelům Izraele.

Šiši: Národ má nové vůdce – Jehošua a Elazara. Seznam nových „princů“ jednotlivých kmenů. 48 levitských měst.

Švii: Útečná města (AREJ MIKLAT), kam se má utéct ten, kdo neúmyslně zabil.

Haftara (Jirmejahu 2:4-28, 3:4): Druhá z haftarot mezi 17. tamuzem a 9. avem.

Fotografie týdne

V pondělí 13. července začala v Ramat Ganu **18. Makabiáda**. Této „židovské olympiády“ se v Izraeli účastní 7000 sportovců z 51 zemí. Soutěží se v 31 disciplínách, akce trvá 10 dní.

Dvě perličky: 1) Jehuda Makabi bojoval proti sportování ala olympiáda, které považoval za příliš řecké a tudíž nežidovské. 2) Nápad uspořádat Makabiádu se zrodil v hlavě patnáctiletého chlapce Josefa Jekutiela, kterého inspirovala Stockholmská olympiáda (1912).

Soutěž: Velikáni

Prohlédněte si velikána na fotografii a na dopravdy.cz/judaismus/index.php/Kategorie:Velikani si zkontrolujte, zda jste hádali správně. Text na webu můžete upravit a vylepšit.

(Nápověda 1: Moderní ortodoxie) (Nápověda 2: Brisk)

Děti se učí Tóru s Mibereshit.org

		
Cestou z E----a Židé tábořili na 42 místech. Na hoře HOR zemřel 1. avu ve věku 123 let Mošeho bratr A----n	Na posledním tábořišti před zemí I----l řekl Bůh Mošemu: „Vyžehňte Kenaánce a zničte jejich modly!“	„Dávám vám tuto z--i. Pokud v ní necháte původní obyvatele, budou vašimi nepřáteli.“
		
Byly ustanoveny hranice země Izrael mezi Středozemním a M----m mořem, od Acmonu po Chacar Ejnan.	48 měst mělo být předáno Levitům a z nich 6 vybráno jako ú----á města.	Celofchadovy dcery se vdaly tak, aby jejich pole neopustila vlastnictví kmene M---še.

Rabbi Jonathan Sacks: Děti nejsou dobytek

Když se Izraelité dostali na dohled k Zaslíbené zemi, když porazili Midjánce, zdálo se, že vše směřuje k rychlému překročení Jordánu a vstupu do země oplývající mlékem a medem. Ale Ruevenovci a Gadovci měli jiné plány. Zalíbily se jim pastviny východně od Jordánu a rozhodli se na nich usadit. Moše se na ně rozzlobil: „To mají jít vaši bratři do války a vy si budete vysedávat v klidu?“ A zástupci obou kmenů předložili kompromis: „Jen zde zbudujeme stáje pro dobytek, ohradíme pastviny, opevníme města pro naše ženy a děti a vyrazíme s vámi přes Jordán. A nevrátíme se zpět, dokud i ostatní kmene nezískají své úděly.“

Tento příběh obsahuje, jak je to v Tóře časté, zajímavý, byť nenápadný podtext. Poslouchejme pečlivě. Ruevenovci říkají: „Jen zde zbudujeme ohrady pro dobytek a města pro ženy a děti,“ a Moše jim odpovídá: „Zbudujte města pro své děti a ohrady pro dobytek.“ To pořadí priorit je důležité.

Midraš Bemidbar Raba podobně vykládá větu knihy Kazatel (10:2): „Srdce moudrého se naklání doprava, srdce hlupáka doleva,“ když uvádí: „Pravice představuje Tóru, levice pozemské statky,“ jak potvrzují Přísloví (3:16): „V pravici (nabízí) dlouhověkost, v levici bohatství a slávu.“

A midraš dále pokračuje. Když slyšel Bůh slova Reuvenovců a Gadovců, řekl jim: „Protože více milujete dobytek než lidi, nedojdete v něm požehnání.“

Jedním z rysů židovských komunit je od nepaměti důraz na vzdělávání dětí. Již Josefus oslavuje blahodárný vliv vzdělávání dětí od raného věku, které „je

vryto v našich duších“. Ve dvanáctém století křesťanský učenec ve Francii poznamenal: „Má-li i nejchudší Žid deset dětí, všechny je pošle do školy. Chlapce i dívky, aby poznali Boží zákony.“ I v letech nejtvrďšího pronásledování se v roce 1432 Židé ve Španělsku domluvili na systému daní zajišťujících židovské vzdělání pro všechny děti. Po třicetileté válce obnovovali Židé v Evropě své komunity přeorganizováním vzdělávacího systému. Ve východoevropských štetlech bylo vždy dbáno, aby i za cenu omezení výdajů na jídlo zbylo dost peněz na vzdělání dětí. V nejhorším se prodávaly rodinné šperky, ale kluci museli studovat, aby z nich byli „dobří Židé“. V roce 1849 rav Hirsch ve Frankfurtu přesvědčil obec, aby dříve než synagogu postavila školu. Po druhé světové válce přeživší chasidské vůdci zdůrazňovali svým stoupencům, aby měli děti a stavěli pro ně školy.

Jen těžko si představit náboženství (či společnost), která by více orientovaná na děti a tolik spojovala vlastní existenci se vzděláváním. V minulosti existovali nesmírně bohaté a vlivné obce, které si vystavěly nádherné synagogy – například v egyptské Alexandrii v první století – ale protože vzdělávání nebylo jejich prioritou, neovlivnili nijak významně židovské dějiny. Na krátko rozkvetly a vytratily se.

Mošeho pokárání Reuvenovců a Gadovců bylo nenápadné, ale nesmírně významné. Nastavilo priority – majetek (přítomnost) je sekundární, primární jsou děti, budoucnost. Společnost, která si cení mladých, zůstává mladá. Budoucnost mají ti, kdo do ní investují. (kráceno)